

Problémy veřejné žaloby

Abstrakt

Předmětem zkoumání diplomové práce je systematický popis charakteristických rysů současné právní úpravy veřejné žaloby a její zhodnocení pomocí kritické analýzy a s následnou identifikací jejích nedostatků s případným návrhem jejich možných řešení. Veřejná žaloba představuje ochranu veřejného zájmu prostředky trestního řádu, čím se ukazuje úzká spojitost s trestním řádem a také s právem na spravedlivý proces. Orgán veřejné žaloby je velice významným institutem v demokratickém právním státě, a proto se tato diplomová práce zaměřuje nejprve na základní aspekty vymezující tento orgán, a dále na identifikaci jeho nedostatků a jsou hledána jejich možná řešení, která mají za cíl hlavně zefektivnit právní úpravu veřejné žaloby. Práce se zaměřuje na teoretická východiska a pomocí dotazníkového šetření vytvořeného pro účely této diplomové práce, také na problematické otázky objevující se při aplikaci v praxi.

Hlavním těžištěm diplomové práce je druhá a třetí část práce. První část diplomové práce se nejprve věnuje vymezení pojmu veřejná žaloba a jeho historickému vývoji, z důvodu poznání samotné podstaty a kořenů orgánu veřejné žaloby. Proto se dále první část diplomové práce věnuje státnímu zastupitelství v České republice a jeho ústavnímu zakotvení, spoluodpovědnosti státního zástupce za spravedlivý proces, dále postavení v trestní a mimotrestní oblasti. Tato první část diplomové práce je zakončena stručnou komparací angloamerické a kontinentální koncepce.

Druhá část diplomové práce se věnuje současné právní úpravě veřejné žaloby v souvislosti s trestním řádem, kde je poukazováno na úzký vztah zákona o státním zastupitelství a trestního řádu s analýzou významných novel, které se významně projeví na současné podobě právní úpravy veřejné žaloby. Tato část diplomové práce se také věnuje neúspěšnému návrhu zákona o státním zastupitelství s poukazem na jeho organizační problémy.

Třetí část diplomové práce se věnuje konkrétním problémům a nedostatkům veřejné žaloby a je poukazováno na jejich provázanost. Konkrétními rozebíranými problematikami jsou: formální důkazní břemeno státního zástupce, zásady legality, oportunitity a oficiality v souvislosti s úlohou státního zástupce v trestním řízení, dále dozor a dohled ve státním zastupitelství a nestrannost a nezávislost státního zástupce.

Klíčová slova: veřejná žaloba, státní zástupce, trestní řízení